

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi J.K.

o wznowienie postępowania w sprawie [...] Sądu Apelacyjnego

w sprawie z powództwa J.K.

przeciwko M.B., K.D., E.L., J.M. i A.C.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 lutego 2009 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 16 października 2008 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie i przyznaje adwokatowi A.Ś. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług, od Skarbu Państwa - Sąd Apelacyjny, tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 16 października 2008 r. odrzucił skargę powódki o wznowienie postępowania prawomocnie zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 16 marca 2004 r. opartą na zarzucie pozbawienia skarżącej możliwości działania ze względu na nienależytą reprezentację przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd, przejawiającą się obojętnym stosunkiem do całości postępowania, nieudzielaniem porad i w ogóle pomocy a ponadto wprowadzaniem w błąd powódki zmyślonymi twierdzeniami. W skardze powódka zarzuciła również pozbawienie jej przez sąd możliwości działania przez nedoręczanie kopii dokumentów stanowiących dowody w sprawie .

Drugą podstawę skargi wypełnił zarzut oparcia wyroku na podrobionych dokumentach. Skarżąca wymieniła zaświadczenie od dr E.W., zaświadczenie prywatne i protokół egzaminacyjny nr [...].

Należy dodać, że sprawa zakończyła się prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 4 sierpnia 2004 r., sygn. akt [...], oddalającym apelację powódki od wyroku oddalającego jej powództwo o odszkodowanie za szkodę poniesioną wskutek nienależytego przygotowania powódki do egzaminu kończącego kurs kierowców i uniemożliwienie jej uzyskania pozwolenia na prowadzenie pojazdów.

Odnośnie do pierwszej podstawy skargi o wznowienie Sąd Apelacyjny wrażliwie zapatrywanie, że bezsporny udział adwokata w sprawie toczącej się przed tym Sądem wyłącza podstawę wznowienia określoną w art. 401 ust. 2 k.p.c. w obydwu postaciach, tj. nienależytej reprezentacji i pozbawienia możliwości działania, tym bardziej, że pozbawienie możliwości działania musiałyby wynikać z naruszenia prawa przez sąd, a nie z ewentualnego błędu pełnomocnika.

Zarzuty podniesione w ramach drugiej podstawy Sąd Apelacyjny uznał za spóźnione, ponieważ dokumenty powoływane przez skarżącą były jej znane już w dniu 15 grudnia 2006 r. kiedy składała po raz pierwszy skargę o wznowienie postępowania opartą na takiej samej podstawie, która to skarga została powódce zwrócona z powodu nieusunięcia braków formalnych.

Ponowna skarga złożona 10 września 2008 r. jest spóźniona, ponieważ powódka nie dotrzymała terminu trzymiesięcznego ustanowionego w art. 407 § 1 k.p.c.

Powódka reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, w zażaleniu na to postanowienie domagała się jego uchylenia, podnosząc zarzut nieważności postępowania wszczętego na skutek skargi o wznowienie postępowania, polegającego na rozpoznaniu skargi przed wykonaniem postanowienia z 9 października 2008 r. w przedmiocie zwolnienia skarżącej od kosztów sądowych i ustanowienia dla niej adwokata, a ponadto obrazę art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie. W zażaleniu zamieszczono żądanie przyznania pełnomocnikowi – adwokatowi zwrotu niepokrytych kosztów zastępstwa procesowego .

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nieważność postępowania z powodu pozbawienia skarżącej możliwości obrony swych praw w postępowaniu wszczętym skargą o wznowienie nie została wykazana. Z art. 410 § 1 zdanie drugie k.p.c. wynika, że postanowienie odrzucające skargę wniesioną po upływie przepisane terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Art. 410 § 2 k.p.c. dopuszcza uzupełnienie skargi w razie wątpliwości co do jej dopuszczalności i w takim wypadku nie można byłoby wykluczyć związku między pominięciem pełnomocnika już ustanowionego przez sąd lecz jeszcze niewyznaczonego, a treścią rozstrzygnięcia. Postanowienie Sądu Apelacyjnego z 9 października 2008 r. wskazuje jednak "inne" przyczyny odrzucenia skargi, nieobjęte § 2. W takim wypadku zawiadomienie pełnomocnika o wyznaczeniu do reprezentowania powódki przed rozstrzygnięciem skargi mogłoby prowadzić przede wszystkim do zmiany podstawy skargi, co ze względu na jej znaczenie w określeniu kogencji sądu właściwego oznaczałoby wniesienie odrębnej skargi o wznowienie postępowania. Taka możliwość w odniesieniu do pierwszej z wymienionych podstaw teoretycznie nadal istnieje, ze względu na art. 408 k.p.c.

Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego związane z pierwszą podstawą nie

wykazuje żadnego związku z terminem wyznaczenia pełnomocnika. W zażaleniu nie przytoczono argumentów, na czym miałyby polegać działania pełnomocnika przed terminem posiedzenia niejawnego, a pismo to nie wskazuje jakiegokolwiek postaci, ani możliwości takiego działania. W związku z tym zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

Stosownie do postanowień §§ 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2002 r., nr 163, poz. 1348 ze zm.) pełnomocnikowi, który złożył oświadczenie przewidziane w § 20 przyznano zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej powiększonych o należny podatek od towarów i usług (§ 2 ust. 3 i § 20 rozp.).